

ÄIJÄT ON MESSIS JA LIKAT FIILAA
TOIMIJAT JA DISKURSSIT POP-ARTISTI ROBININ LYRIIKOISSA

Suomen kielen
kandidaatintutkielma
Oulun yliopisto
14.1.2021

Anna-Beata Koskelo

SISÄLLYS

1. JOHDANTO	1
1.1. Tutkimusaihe ja -aineisto	1
1.2. Aiempi tutkimus ja tutkimuskysymykset	2
2. TEOREETTINEN JA METODINEN VIITEKEHYS	4
2.1. Kriittinen diskurssianalyysi	4
2.2. Henkilöviittaukset	5
3. ANALYYSI	7
3.1. 'Me' vastaan 'muut' -diskurssi	10
3.2. Yhteisöllisyysdiskurssi	13
3.3. Ihastusdiskurssi	16
3.4. Vapausdiskurssi	19
3.5. Auktoriteettidiskurssi	21
3.6. Kelpaamisdiskurssi	24
4. PÄÄTÄNTÖ	26
LÄHTEET	29
LIITE	

1. JOHDANTO

1.1. Tutkimusaihe ja -aineisto

Tutkin kandidaatintutkielmassani diskursseja ja toimijoita pop-artisti Robin Packalenin laulujen sanoituksissa. Tutkielmani aineisto koostuu laulaja Robinin suomenkielisen musiikin sanoituksista. Lähestymistapani tutkimukseen on aineistolähtöinen, eli aineistoni on ohjannut analyysin tekoa.

Robin Packalen on yksi 2010-luvun suurimmista suomalaisista nuorisoidoleista. Vuonna 1998 syntynyt Robin nousi suuren yleisön tietoisuuteen alkuvuodesta 2012, kun *Frontside Ollie* -musiikkivideosta tuli Youtube-ilmiö. *Frontside Ollie* on Robinin debyyttisingle, ja sen musiikkivideota on katsottu Youtubessa yli 18 miljoonaa kertaa. Robinin esikoisalbumi *Koodi* teki Robinista Suomen kaikkien aikojen nuorimman yli 100 000 albumia myyneen artistin. (Bergman 2012: 18–20.) Robin ehti julkaista seitsemän albumia ennen tauolle jäämistään 2017, mikä kertoo laulajan tuotteliaisuudesta ja suosioista. Kaikki albumit ovat Universal Music Groupin tuottamia. Vuonna 2019 Robin vaihtoi laulukielekseen englannin ja artistinimeksi tuli Robin Packalen (Yle 2019).

Teen suomen kielen kandidaatintutkielmaa, joten luonnollisesti otin aineistoon mukaan vain Robinin suomenkielistä tuotantoa. Viittaan tutkielmassani Packaleniin entisellä artistinimellä *Robin*. Aineistossani on 61 laulun sanoitukset Packalenin seitsemältä suomenkieliseltä albumilta, jotka on julkaistu vuosina 2012–2017. Olen kerännyt sanoitukset *lyricsfi*-sivustolta. Tiedostan, että Internetistä kerätyissä sanoituksissa saattaa olla virheitä ja eroavaisuuksia suhteessa laulettuihin sanoituksiin. Osan sanoituksista olenkin tarkistanut CD-levyjen oheisista liitteistä, mutta kaikkien albumien mukana tällaista tekstiliitettä ei ollut. Loput sanoitukset olen tarkistanut kuuntelemalla kappaleet.

Koen Robinin kappaleiden lyriikoiden tutkimisen merkitykselliseksi, koska kyse on tunnetun ja suositun artistin tuotannosta. Robinin lyriikoita ei ole aiemmin tutkittu. Merkityksellisyys tulee myös siitä, että sanoitukset representoivat aikamme nuorisokultuuria. Toisaalta sanoitukset ammentavat nuorten elämästä, toisaalta ne vaikuttavat valitseviin asenteisiin. Ei pidä myöskään unohtaa sitä, että populaarimusiikkiin liittyy

kaupallinen aspekti: sanoituksia tehdessä lienee mietitty sitä, millainen sanoma kohde-ryhmään – siis etupäässä lapsiin ja nuoriin – vetoaa.

Robinilla itsellään on ollut sananvaltaa sanoitusten aiheisiin, ja hän on myös itse ollut mukana sanoittamassa joitakin kappaleita. Suurin osa kappaleista on kuitenkin kokonaan muiden sanoittamia. Esimerkiksi ensimmäisen levyn sanoitukset ovat pääasiallisesti Maki Kolehmaisien, Jimi Constantinen sekä Sana Mustosen laatimia (Bergman 2012: 42, Yle 2012.) Kun puhun tutkielmassani *Robinin sanoituksista*, viitataan siis Robinin nimeä kantavien ja hänen esittämiensä musiikkikappaleiden sanoituksiin, jotka ovat pääasiassa useiden muiden ihmisten sanoittamia. Tarkempi lista laulukohtaisista sanoittajista on tutkielman liitteessä.

Huomionarvoista on se, että Robinin joissain kappaleissa esiintyy muitakin artisteja. En ole rajannut muiden artistien esittämiä osioita pois analyysistäni, koska käsittelen sanoituksia kokonaisuutena. Sen sijaan olen jättänyt aineistoni ulkopuolelle Robinin suomenkielisestä tuotannosta esimerkiksi *Vain elämää* -ohjelmassa äänitetyt kappaleet sekä Robinin version *Tulkoon joulu* -laulusta, koska ne eivät ole alun perin Robinille kirjoitettuja.

Aineistoni sanoitusten aiheet liittyvät nuorille ajankohtaisiin asioihin: rakastumiseen ja kaveri- ja perhesuhteisiin, huolettomaan vapaa-aikaan ja koulunkäyntiin. Sanoituksista nousevia teemoja ovat myös muun muassa yksinäisyys ja yhteisöllisyys. Laulujen sanoituksissa näkyy Robinin aikuistuminen. Ensimmäiset albumit ovat varsin viattomia. Sanoituksissa puhutaan koulukavereihin ihastumisista ja valittavista vanhemmista, kun taas myöhemmässä tuotannossa käsitellään suuremmin muun muassa seksuaalisuutta.

1.2. Aiempi tutkimus ja tutkimuskysymykset

Pop-lyriikkaa on tutkittu fennistiikassa aikaisemminkin. Roosa Rentolan diskurssi-analyttinen pro gradu -tutkielma (2014) käsittelee rap-imagoa rap-artisti Cheekin lyriikoissa. Cheekin lyriikat eroavat Robinin lyriikoista siinä, että Cheek on itse yksi keskeinen sisällöllinen tekijä omista teksteistään. Kun myydään hänen musiikkiaan, myydään myös hänen imagoaan sellaisena, millaisena hän on sen lyriikoissaan esittänyt.

(Rentola 2014: 24.) Vaikka myös Robinin lyriikoissa näkökulma on selvästi laulajan itsensä, lyriikat eivät rakennu yhtä selvästi hänen oman imagonsa ympärille. Tämä johtuu suurimmaksi osaksi siitä, että Robinin lyriikat ovat pääasiassa muiden kuin laulajan itsensä kirjoittamia.

Toimijuutta ja henkilöviittauksia on tutkinut aiemmin muun muassa Anna-Kaisa Sitomaniemi (2016) kandidaatintutkielmassaan, jonka aineistona on syömishäiriötä kuvaavia blogitekstejä. Sitomaniemi tutkii syömishäiriöstä toipuvan rooleja henkilöviittauksia tarkastelemalla. Laura-Sisko Niva (2017) puolestaan tutkii pro gradu -tutkielmassaan minä-viitteisyyttä suomalaisissa muoti- ja lifestyleblogeissa. Sitomaniemi ja Niva tarkastelevat myös epäsuoria henkilöviittauksia eli muun muassa passiivia ja nollapersoonaa, kun taas minä keskityn analyysissäni suoriin henkilöviittauksiin. Perustelen rajaukseni kandidaatintutkielman rajallisuudella ja aineistoni suoraan henkilöön viittaavien substantiivien ja pronomien runsaudella.

Tutkin Robinin sanoituksista toimijoita ja niiden kautta aktivoituvia diskursseja. Tutkimuskysymykseni ovat seuraavat:

1. Millaisia toimijoita aineistossa esiintyy ja miten niihin viitataan?
2. Millaisia diskursseja aineistossa aktivoituu?

2. TEOREETTINEN JA METODINEN VIITEKEHYS

2.1. Kriittinen diskurssianalyysi

Tutkielmani on laadullinen tekstintutkimus, ja se perustuu **funktionaaliseen** kielikäsitukseen. Funktionaalisisessa lähestymistavassa keskiössä on kieli sosiaalisen vuorovaikutuksen välineenä (Luukka 2000: 135). Funktionaalisen käsityksen mukaan kielelliset merkitykset ovat tilanteeseen sidonnaisia ja syntyvät kielenkäyttötilanteessa (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 13). Myös diskurssintutkimuksessa korostuu kielenkäyttötilanteen eli **kontekstin** merkitys. Kielenkäytön ja kontekstin suhde on kaksisuuntainen ja dynaaminen: kieli kuvaa aikaa, paikkaa ja rakenteita, mutta samalla se myös vaikuttaa niihin ja muuttaa niitä. (Pietikäinen & Mäntynen 2019: 20.) Omassa tutkimuksessani kontekstin merkitys näkyy siinä, että hahmotan Robinin sanoitukset osana laajempaa populaarikulttuurin kontekstia. Huomioin myös kielenpiirteiden ja diskurssien kontekstisidonnaisuuden.

Kandidaatintutkielmani teoreettisena viitekehysenä on **kriittinen diskurssianalyysi**. Kriittinen diskurssianalyysi tuo yhteen kielitieteellisen ja yhteiskunnallisen diskurssintutkimuksen käsityksiä (Pietikäinen 2000: 192). Diskurssintutkimuksessa tarkastellaan kieltä siitä näkökulmasta, mitä se kertoo yhteiskunnasta ja kulttuurista – ei pelkästään kielestä (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 13). Diskurssintutkimus linkittyy laajempaan teoreettiseen viitekehukseen, jota kutsutaan **sosiaaliseksi konstruktivismiksi**. Sosiaalisessa konstruktivismissa yhdistellään tutkimussuuntia, joissa tarkastellaan merkitysten ja sosiaalisen todellisuuden rakentumista. (Pietikäinen & Mäntynen 2019: 21.)

Diskurssianalyysin voi nähdä olevan sekä teoreettinen että metodinen näkökulma tutkimukseen (Pietikäinen & Mäntynen 2019: 268). Pohjaan tutkimukseni tähän näkemykseen, mutta tunnustan myös diskurssianalyysin metodisen monimuotoisuuden.

Sovellan tutkielmassani Norman Faircloughin kriittisen diskurssianalyysin mallia (Fairclough 1989: 110). Tutkin aineistostani sitä, millä tavoin aktiivisiin toimijoihin viitataan, joten hyödynnän lähinnä Faircloughin mallin sanastoa ja kielioppia käsitteleviä osioita. Nojaan tutkimuksessani Faircloughin ajatukseen siitä, että kieli on osa yhteis-

kuntaa: kielelliset ilmiöt ovat sosiaalisia ilmiöitä ja sosiaaliset ilmiöt ovat usein kielellisiä ilmiöitä (Fairclough 1989: 23).

Käytännössä tarkastelen kieliopillisen ja semanttisen analyysin avulla, millä tavalla toimijoita aineistossa nimetään ja millaista diskursiivista todellisuutta kielellisillä valinnoilla luodaan. Kielellisten lausumien tarkastelussa nojaan M. A. K. Hallidayn *systemis-funktionaaliseen kieliteoriaan*, jonka mukaan kieli järjestelmänä tarjoaa meille kielelliset resurssit, joiden avulla merkityksiä eri tilanteissa luodaan (Pietikäinen & Mäntynen 2019: 20). Laululyriikoiden diskurssianalyttisessä tarkastelussa tärkeä käsite on myös **intertekstuaalisuus**, jolla pyritään kuvaamaan kielenkäytön sosiokulttuurista ja historiallista puolta: merkitykset kytkeytyvät aina aiemmin sanottuun, ja myös diskurssit liikkuvat kielenkäyttötilanteesta toiseen (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 116). Myös Robinin sanoitukset sisältävät epäsuoria ja suoria intertekstuaalisia viittauksia, jotka vaikuttavat sanoitusten diskursiiviseen tulkintaan.

Diskurssin käsitteen merkitykset vaihtelevat tieteenalojen sisälläkin (Pietikäinen 2000: 191). Fairclough tarkoittaa diskurssilla kielenkäyttöä osana sosiaalista toimintaa (Fairclough 1989: 22). Kriittisessä diskurssintutkimuksessa *diskurssilla* yksikössä tarkoitetaan yleisesti kaikkea kielellistä ja semioottista toimintaa, jolla on sosiaalisia ehtoja ja seurauksia. Monikossa *diskurssilla* tarkoitetaan kiteytyneitä, historiallisesti muokkautuneita merkityksellistämisen tapoja, jotka muokkaavat puhumisen kohdetta ja rakentavat sitä koskevaa tietoa. (Pietikäinen & Mäntynen 2019: 35.) Omassa tutkimuksessani viittaan Paoa (2007: 35) ja Saviniemeä (2015: 26) mukailien diskurssilla puhetaan ja merkitysjärjestelmiin, joilla rakennetaan sanoitusten maailmaa.

2.2. Henkilöviittaukset

Tarkastelen tutkimuksessani sitä, millaisia toimijoita aineistossani on. Diskurssintutkimuksessa *nimeämisellä* tarkoitetaan sitä, millaisia nimityksiä valitaan, kun viitataan erilaisiin ilmiöihin (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 71). Minua kiinnostaa, millä tavalla ryhmiä ja yksilöitä aineistoissa nimetään ja miten nämä nimeämiset osallistuvat diskurssien rakentumiseen. Luukan (1995: 39) mukaan henkilöviittausten definiittisyys tai indefiniittisyys riippuu kontekstista. Henkilöihin voidaan viitata suoraan tai epäsuorasti.

Suorassa viittauksessa henkilöön viitataan persoonapronominilla, nimellä tai ryhmää kuvaavalla substantiivilla. (Luukka 1995: 39–40.) Kandidaatintutkielman rajallisuuden vuoksi tutkin aineistostani vain suoria henkilöviittauksia. En myöskään keskity tarkastelemaan possessiivisuffikseja tai persoonapäätteitä, vaikka niilläkin voidaan viitata henkilöihin suoraan, tosin implisiittisemmin (Luukka 1995: 107).

Henkilöihin voidaan viitata niin yksilöinä kuin osana laajempaa ryhmää. Pekka Pälli käyttää väitöskirjassaan sanaa *toimijaminä* kuvaamaan yksikön ensimmäistä persoonaa aktiivisena tekijänä tai havainnoijana. 'Minä' kieliopillisena persoonana tulee esiin persoonapronominina, omistusliitteenä tai verbin persoonaisina muotoina. Diskursiivisen käytön kannalta kiinnostavia ovat kuitenkin ennen kaikkea semanttiset tehtävät, joissa yksikön ensimmäinen persoona on. (Pälli 2003: 63–64.) Tarkastelenkin niin *toimijaminää* kuin muitakin persoonia ennen kaikkea niiden semanttisten tehtävien kautta, koska ne ovat diskurssianalyttisen lähestymistapani kannalta relevantimpia kuin esimerkiksi persoonamuotojen morfologia. Tutkimukseni kannalta keskeisiä semanttisia osallistujarooleja ovat tekijä eli agentti sekä kohde eli patientti (Alho & Kauppinen 2017: 175).

Pälli puhuu väitöskirjassaan ryhmän määritelmästä. Pällin mukaan ryhmä voi olla laaja kategoria ilman selviä rajoja tai jonkin ominaisuuden perusteella rajattu määräjäsänen kokonaisuus. Diskursiivisesta näkökulmasta ryhmä on osa kielellistä toimintaa: ryhmä ja sen ominaisuudet rakentuvat kielellisesti. (Pälli 2003: 35.) Tarkastelen aineistosta ryhmien nimeämisiä mutta toisaalta myös yksilöitä suhteessa ryhmiin.

3. ANALYYSI

Olen tarkastellut aineistossani esiintyviä toimijoita ja diskursseja. Keskityn analyysissäni nimenomaan siihen, miten erilaiset yksilöiden ja ryhmien nimeämiset osallistuvat diskurssien rakentumiseen, joten olen tarkastellut toimijoita ja diskursseja rinnakkain. Olen jakanut analyysiosion alalukuihin diskurssien mukaan. Olen eristänyt aineistosta kuusi diskurssia, jotka esittelen yleisyysjärjestyksessä:

1. 'Me' vastaan 'muut' -diskurssi
2. Yhteisöllisyysdiskurssi
3. Ihastusdiskurssi
4. Vapausdiskurssi
5. Auktoriteettidiskurssi
6. Kelpaamisdiskurssi

Käsittelen aineistoni useimmin esiintyviä sekä diskurssien rakentumisen kannalta keskeisimpiä nimeämisä. Keskityn pronomineihin ja substantiiveihin, joilla henkilöihin ja ryhmiin viitataan suoraan. Esittelen näitä pronomineja ja substantiiveja taulukossa 1.

On otettava huomioon, että aineistossa diskursseja aktivoivat muutkin kielenpiirteet kuin henkilöiden ja ryhmien nimeämiset ja roolit, vaikka keskityn diskurssien tarkasteluun ennen kaikkea tästä rajatusta näkökulmasta. Yksittäinen nimitys voi herättää diskurssin (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 71). Diskurssit ovat kuitenkin aina kontekstisidonnaisia – yksittäiset kielenpiirteet eivät itsessään luo diskursseja. Myös merkitys on riippuvainen kontekstista. (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 28.) Siksi samat kielenpiirteet aktivoivat aineistossa eri diskursseja. Eristämäni diskurssit ovat osittain limittäisiä. Esimerkiksi yhteisöllisyysdiskurssi ja vapausdiskurssi aktivoituvat usein samassa kontekstissa. Pyrin perustelevaan diskurssijakoani vertailemalla diskurssien samankaltaisuuksia ja eroavaisuuksia analyysin ohessa.

Taulukossa 1 on esitelty substantiiveja ja pronomineja, joilla yksilöön ja ryhmiin aineistossa viitataan. En ole merkinnyt näkyviin esimerkiksi *mä*-pronominin esiintymiä eri sijamuodoissa, koska muodot eivät ole tutkimukseni kannalta oleellisia. Vaikka kaikki sanat ovatkin taulukossa nominatiivissa, aineistossa sanat saattavat esiintyä useassakin

eri sijamuodossa. Koska diskurssit ovat osittain limittäisiä ja useat sanat aktivoivat monia diskursseja, sanojen jaottelu diskurssien mukaan on vaikeaa. Tarkka kvantitatiivinen analyysi ei kuitenkaan ole keskeistä tutkimukseni kannalta, vaan tarkastelen aineistoani lähinnä laadullisesti. Taulukosta saa kuitenkin osviittaa siitä, millaisia diskurssien kannalta keskeisiä nimeämisiä aineistossa esiintyy. Alaluvuissa keskityn tarkemmin siihen, millaiset nimeämiset aktivoivat mitäkin diskurssia.

Yksilöön tai ryhmään viittaavat pronominit ja substantiivit	<i>f</i>
<i>sä</i>	642
<i>mä</i>	562
<i>me</i>	160
<i>ne</i>	62
<i>muu(t)</i>	44
<i>se</i>	36
<i>tyttö</i>	43
<i>kaikki</i>	22
<i>faija</i>	15
<i>ystävä</i>	14
<i>Robin</i>	13
<i>jengi</i>	13
<i>Tommi</i>	12
<i>prinsessa</i>	10
<i>äiti</i>	9
<i>joku</i>	9
<i>sisko</i>	8
<i>hän</i>	7
<i>kaveri</i>	5
<i>mimmi, mutsi, Robbari, jokainen</i>	kukin 4
<i>porukat, te, kundi</i>	kukin 3
<i>maikka, ope, Samppa, äijä, pikkujäbä, jumalatar</i>	kukin 2
<i>likka, naapuri, robineri, poika, jätkä, vihaaja, veli, laumasielu, Venus, tytys</i>	kukin 1
Yhteensä	1 733

TAULUKKO 1.

Kaikista eniten esiintymiä aineistossa on puhekielisellä pronominilla *sä*, joka esiintyy aineistossa eri sijamuodoissa – esimerkiksi genetiivimuodossa *sun* tai partitiivissa *sua* – 642 kertaa. Toiseksi eniten persoonaan viitataan pronominilla *mä*, joka esiintyy aineistossa yhteensä 562 kertaa. *Mä*- ja *sä*-pronomien taajaa frekvenssiä voitaneen selittää

sillä, että sanoitukset ovat usein minän puhetta sinälle. *Mä-* ja *sä-*pronomini aktivoivat erityisesti ihastusdiskurssia. Saviniemen (2015: 230) mukaan finiittiverbit kertovat aina subjektin kieliopillisen persoonan, ja näin ollen persoonapronominit voivat esiintyä teksteissä harvoin. Aineistossani persoonapronominilla viitataan persoonaan kuitenkin varsin usein. Onkin mahdollista, että laulun sanoituksissa erityisesti yksikön ensimmäiseen ja toiseen persoonaan viittaavat pronominit ovat yleisempiä kuin monissa muissa tekstilajeissa.

Kolmanneksi eniten esiintymiä on pronominilla *me*, joka esiintyy eri muodoissaan aineistossa 160 kertaa. *Me*-pronomini osallistuu ryhmän rakentumiseen diskurssiivisesti. *Me*-pronomini on keskeinen erityisesti ihastusdiskurssissa, yhteisöllisyysdiskurssissa ja 'me' vastaan 'muut' -diskurssissa. Pronominit *se*, *ne* sekä indefiniittisesti ryhmään viittaavat *muu(t)* ja *kaikki* viittaavat aineistossa joissain yhteyksissä myös asiaan, mutta olen merkinnyt taulukkoon vain niiden esiintymät kontekstissa, jossa viitataan henkilöihin. Yleiskielinen *hän*-pronomini esiintyy aineistossa vain seitsemän kertaa, kun taas *se*-pronomini esiintyy ihmistarkoitteisena 36 kertaa. *Se*-pronominin käytöllä haettaneen puhekielistä vaikutelmaa.

Yksilöön viittaavista appelliiveista yleisin on *tyttö*, joka aktivoi erityisesti ihastusdiskurssia. Suurin osa yksilöön viittaavista substantiiveista määrittää toimijan sukupuolen: tällaisia ovat *tytön* lisäksi muun muassa appelliivit *faija*, *prinsessa*, *mimmi*, *mutsi*, *äiti* sekä *kundi* sekä propriit *Robin* ja *Tommi*. Kokonaisuudessaan naisiin viittaavat appelliivit saavat aineistossa enemmän mainintoja kuin miehiin viittaavat. Ryhmään viittaavista substantiiveista yleisin on *jengi*, joka osallistuu sekä yhteisöllisyysdiskurssin että 'me' vastaan 'muut' -diskurssin rakentumiseen. Ryhmään viittaavat substantiivit eivät erittele sukupuolia.

Taulukkoon merkityt aineistossa yhden kerran esiintyvät substantiivit ovat sellaisia, jotka ovat keskeisiä diskurssien kannalta. Olen siis jättänyt taulukon ulkopuolelle ihmistarkoitteisia, aineistossa kerran esiintyviä substantiiveja, jotka itsessään eivät kerro mitään olennaista aineistosta. Tällainen on esimerkiksi artistinimi *Nikke A*, joka mainitaan kappaleessa, jossa Nikke Ankara on mukana.

3.1. 'Me' vastaan 'muut' -diskurssi

Aineistossa toistuu usein eron tekeminen minän tai 'meidän' ja 'muiden' välille. Sosiaalisen kategorisaation teorian mukaan yksilöllä on *sisäryhmiä*, joihin hän samastuu, ja *ulkoryhmiä*, joihin hän ei katso kuuluvansa. Sisäryhmä nähdään yksilöiden heterogeenisenä yhteisönä, kun taas ulkoryhmä nähdään ikään kuin homogeenisenä massana. Sisäryhmää suositetaan, kun taas ulkoryhmää hyljeksitään. (Pälli 2003: 41.) Myös Robinin sanoituksissa sisäryhmän jäsenet nähdään yksilöllisinä, kun taas ulkoryhmä on homogeeninen ja jollain tapaa 'meitä' uhkaava.

Siinä missä yhteisöllisyysdiskurssissa laulun puhuja on itse osa ryhmää, 'me' vastaan 'muut' -diskurssissa korostuu erillisyyden kokemus suhteessa muihin. Aineistossa 'muut' esitetään usein eksklusiivisesti tasakoosteisena ryhmänä, toisina, jotka eivät ymmärrä 'meitä'. Tällainen 'meidän' ja 'muiden' vastakkainasettelu aktivoi 'me' vastaan 'muut' -diskurssia.

Myös Pälli (2003: 44) nostaa esiin 'me' ja 'muut' -diskurssin, jota voidaan tarkastella keskittymällä niihin diskursiivisiin prosesseihin, joiden avulla tuotetaan esimerkiksi yksilön oman ryhmän paremmuutta muihin ryhmiin, toisiin, verrattuna. 'Me' vastaan 'muut' -diskurssia luovat aineistossa aiemmin esiteltyä ihastusdiskurssiakin aktivoivat kielenpiirteet, jotka korostavat ihastuksen, useimmin tytön, ainutlaatuisuutta ja erilaisuutta suhteessa muihin.

Muut tytöt nähdään kaikki samanlaisina, aktiivisina toimijoina lähinnä ryhmänsä kautta. Esimerkissä (1) tyttöjä kuvataan negatiivisessa mielessä stereotyyppistä feminiinisyyttä korostaen, kun taas *sä*-pronominilla puhuteltavalla *tytöllä* on yleisesti maskuliinisina pidettynä piirteitä: hän on vahva ja aktiivinen, ja hän pitää *rokkaamisesta* ja *häröilemisestä*. *Prinsessa*-appellatiivilla on tässä yhteydessä negatiivinen konnotaatio: *säröilevä prinsessa* luo mielikuvaa kiukuttelevasta ja heikosta naissukupuolen edustajasta. Esimerkissä (2) ilmaus *toiset tytöt* sisältää presupposition, että myös laulun sinä on tyttö. Lausumassa *yksinään sä seisot luona bussipysäkin* korostuu sinän erillisisyys suhteessa muihin.

(1) *Joku muu* vois itkuun ratkee

sua ei haittaa vaikka kynsi katkee
*Kun **muut tytöt** lähtee shoppaamaan*
***sä** tahdot lähtee rokkaamaan*
***Prinsessat** alkaa säröilemään*
*mut **sä** oot tyttö jonka kans voi lähtee häröilemään [Häröilemään]*

(2) *Yksinään **sä** seisot luona bussipysäkin*
*kun **toiset tytöt** lähti jonnekin*
En oo sua täällä nähnyt aiemmin [Kävele mun kaa]

Ihastusdiskurssi ja 'me' vastaan 'muut' -diskurssi limittyvät myös esimerkeissä (3), (4) ja (5), joissa *muut* tulevat jollain tavalla laulun puhujan ja puhuteltavan suhteen väliin. Esimerkit implikoivat, että toimijat *kaikki*, *ne* ja *muut* ovat jollain tapaa kiinnostuneita 'meidän' toiminnasta. Esimerkiksi ilmaus *aion nähdä sut tänää, vaikka kaikki säätää* ilmentää, että laulun puhuja ei välitä siitä, mitä *kaikki* sanovat.

(3) *Aion nähdä **sut** tänää*
*vaikka **kaikki** säätää, sanoo tää on väärää [Tää on aitoo]*

(4) *Kävele **mun** kaa, on pakko uskaltaa*
*antaa **niiden** huutaa jos niitä huvittaa [Kävele mun kaa]*

(5) ***Muut** miettii mihin **me** hävittiin [Hula Hula]*

Demonstratiivipronominilla *ne* viitataan aineistossa ihmistarkoitteisiin lähinnä negatiivisessa yhteydessä. *Ne*-pronomini korostaa binääristä suhdetta minun ja muiden välillä. Kiusaamista käsittelevissä sanoituksissa kiusaajia ei yksilöidä, vaan heihin viitataan *ne*-pronomiinilla tai ryhmään viittaavilla tai anonymiteettiä korostavilla substantiiveilla, kuten substantiivilla *laumasielu* esimerkissä (7) ja ilmauksella *anonyymit ja nimimerkit* esimerkissä (8). Yleiskielessä esineeseen tai asiaan viittaavan pronominin käyttö persoonaviittauksessa tekee viitattavista epäinhimillisemmän, määrittelemättömän joukon – joskin *ne*-pronominia voidaan perustella myös puhekielisyydellä.

(6) ***Niillä** on hovi, **niil** on mielipiteitä*
*varsinkin **muista**, muttei koskaan **itsestä** [Pystyt mihin vaan]*

(7) *Tiedän, et se hajottaa, sydämesi musertaa*
***Joku laumasielu** haukkuu **sua** taas*
Tiedän, et se hajottaa, tiedän, et se satuttaa
*kun **ne** huutelee ja kiusaa **sua** taas [Anonyymit ja nimimerkit]*

(8) ***Ne** kuvasi **sua** eilen kuiskien ja **ne** laittoi sen pätkän kiertämään*

Anonyymit ja nimimerkit sua taas nöyryyttää [Anonyymit ja nimimerkit]

Esimerkeissä (6) ja (7) *ne* ovat valta-asemassa suhteessa laulun sinään. *Ne* ovat aktiivisia toimijoita, kun taas *sinä* on passiivisena kohteena. Laulun puhuja ikään kuin tarkkailee tilannetta ulkopuolelta. Esimerkissä (6) puhutaan indefiniittisesti *niistä*, mutta esimerkeissä (7) ja (8) agenttiiviset toimijat nimetään sanoilla *laumasielu* ja *anonyymit ja nimimerkit*. Tavallaan nimeäminen yksilöi toimijat, mutta esimerkiksi merkitykseltään negatiivinen nimitys *laumasielu* kuvastaa lähinnä ryhmää eikä kerro mitään itse yksilöstä. Substantiivi *laumasielu* on tyyliältään halventava ja sen merkitys on 'laumaihminen' (KS 2020 s.v. *laumasielu*). Monikolliset substantiivit *anonyymit ja nimimerkit* voidaan nähdä viittaavan Internetissä tapahtuvaan kiusaamiseen: kiusaajat nähdään kasvottomina ja nimettöminä ryhmän jäseninä.

'Me' vastaan 'muut' -diskurssissa laulun puhuja on itse usein yksin, ryhmän ulkopuolinen. Nuorisoryhmään viittaava substantiivi *jengi* aktivoi useassa kontekstissa yhteisöllisyysdiskurssia, mutta 'me' vastaan 'muut' -diskurssissa sillä korostetaan yksilön erillisyyttä suhteessa muihin. Esimerkissä (9) *jengi* nähdään eksklusiivisena ryhmänä. *Piikkilankaan* vertaaminen korostaa sitä, miten vaikea *jengiä* – ja siihen kuuluvaa puhuteltavaa henkilöä – on lähestyä.

(9) *Mä en lähelles pääse, on jengii sun ympäril taas ku piikkilankaa* [Paperilennokki]

(10) *Mut viimesenä valittiin, kun koulujengeillä pelattiin* [Vahva]

(11) *Mä tahdon huutaa, jotta mutkin huomataan* [Huutaa]

Substantiivi *koulujengi* (esimerkki 10) korostaa laulun puhujan ulkopuolisuuden kokemusta koulumaailmassa. Esimerkissä (11) pronomini *mä* on *tahtoa*-verbin subjektina. Ilmaus *mä tahdon huutaa* on modaalinen ja ilmaisee puhujan tahtoa ja aikeita (VISK 2020 § 1551). Lausumaan liittyy oletus, että puhuja ei välttämättä pysty toteuttamaan tahtoaan. Esimerkissä korostuu laulun puhujan yksinäisyyden ja näkymättömyyden kokemus, mikä on tyypillistä 'me' vastaan 'muut' -diskurssille.

3.2. Yhteisöllisyysdiskurssi

Yhteisöllisyysdiskurssissa 'minä' on kiinteä osa ryhmää. Diskursseilla on kyky rakentaa identiteettejä – käsityksiä itsestä, toisista ja ihmisten välisistä suhteista (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 62). Pällin (2003: 44) mukaan diskursiivinen ja dialoginen käsitys minän rakentumisesta voidaan liittää yksilön ja ryhmän suhteeseen sen kautta, että 'me' on yksi minän keskeinen rakentaja. Ryhmien kautta minä rakentuu sosiaalisesti minäksi.

Yhteisöllisyysdiskurssi liittyy aineistossa 'me' vastaan 'muut' -diskurssin kanssa siinä, että 'meitä' ei oikeastaan olisi olemassa, jos ei jossain olisi myös joitain 'muita'. Diskursseja aktivoivat monet samat kielenpiirteet, joista erityisesti mainittakoon pronominit *me* ja *kaikki*. Diskurssien keskeinen eroavaisuus on se, että 'me' vastaan 'muut' -diskurssissa korostuu 'meidän' ja 'muiden' välinen vastakkainasettelu, kun taas yhteisöllisyysdiskurssissa rakennetaan toiseuden sijaan yhteishenkeä. Yhteisöllisyysdiskurssia aktivoivat edellä mainittujen pronominiin lisäksi myös ryhmään viittaavat tai monikolliset substantiivit, kuten *jengi*, *kaverit* ja *frendit*. Yhteisöllisyysdiskurssissa ryhmän jäseniä nimetään etunimellä tai sukupuolen mukaan. Tytöistä käytetään nimityksiä *mimmit* ja *likat*, pojista taas *jätkät* tai *äijät*.

Me-pronominilla voidaan korostaa yhtäältä erillisyyttä muihin, mutta toisaalta myös yhteisöllisyyttä ja nimensä mukaisesti *me*-henkeä. *Me*-henkeä korostetaan myös indefiniittisellä pronominilla *kaikki*, joka ei jätä ketään ulkopuolelle. Modaalisuutta ilmaisevassa lausumassa *me kaikki joskus niin kai toivotaan* (esimerkki 14) tehdään oletuksia ryhmän ajattelusta. Sitä, ketkä tuohon ryhmään kuuluvat, ei määritellä.

(12) ***Kaikki mukana***, *kauemmas kotoa*
Yhtenä joukkona me
hallitaan näit' katuja [Eppinen]

(13) *Koska kaikki on tääl*
haippi on pääl [Parasta just nyt]

(14) *Kunpa pelkkää kivaa olla vois vaan*
Me kaikki joskus niin kai toivotaan [Biologiaa]

Myös joukkoa kuvaavat substantiivit rakentavat ryhmää diskursiivisesti. Esimerkissä (16) ilmaus *tällä porukal* painottaa oman, ehkä rajatunkin ryhmän merkitystä. Sanoituk-

sisä usein toistuvalla sanalla *jengi* viitataan fiktiiviseen ryhmään mutta tietyssä kontekstissa myös Robinin fanikuntaan. Sisällytän tämän niin sanotun *fanidiskurssin* osaksi yhteisöllisyysdiskurssia.

(15) *Jeah, jengi kerääntyy paikalle* [Parasta just nyt]

(16) *Valmiina hulluun yöhön kaikki on
tällä porukal tää mesta salee räjähtää* [Parasta just nyt]

(17) *Nyt jengi laulaa --
kaikki laulaa mun kaa* [Vahva]

Robinin fanikuntaan viitataan aineistossa appellatiivilla *robineri*. Myös intertekstuaaliset viittaukset *Superdäniin* ja *Bätmäniin* (esimerkki 19) rakentavat yhteisöllisyysdiskurssia. *Superdänillä* viitataan todennäköisesti suomalaisen laulajaan Dannyyn. Robin siis ikään kuin liitetään osaksi suomalaista musiikkiyhteisöä. Sarjakuvien supersankari *Batmanin* apulainen taas on *Robin*. Tällaiset intertekstuaaliset kytkennät liittävät Robinin sanoitukset osaksi laajempaa sosiokulttuurista kontekstia.

(18) *Robineri huuda tulta* [Boom Kah]

(19) *Hei Robin, ota rooli
Paa Superdänille ja Bätmänille koodii* [Boom Kah]

(20) *Tiiät Robinin ja meitsin Frontside-keissin
oon ollu koko ajan aito en koskaan feikki
laitan eriparistiflat kii
ja kun mä kävelen, mä kävelen siksakkii* [Lentoon]

Esimerkissä (20) Robin laulun puhujana viittaa itse itseensä *meitsinä* ja puhuttelee fanejaan. Robin viittaa fanien tuntemaan tavaramerkkiinsä, eriparikenkiin, sekä debyyttisingleensä Frontside Ollieen. Säkeessä *tiiät Robinin ja meitsin Frontside-keissin* oletetaan, että kuulija tietää, mistä Robinissa ja *Frontside Olliessa* on kyse. Tätä kautta kuulija tuodaan ikään kuin osaksi 'meitä', Robinin fanijoukkoa.

Siinä missä ihastusdiskurssia aktivoivat usein tyttöön viittaavat substantiivit, yhteisöllisyysdiskurssissa keskiössä ovat pojat. Pojat esiintyvät lauluissa eräänlaisen veljesmäisen suhteen osapuolina. Laulun puhuja lukee itsensä osaksi *äijiä* tai viittaa muuten itseensä poikana (esimerkiksi *vesi laihaa poikaa kantaa*). Edellisessä esimerkissä (20)

laulun puhuja viittaa itseensä *Robinina*. Tällaisia laulun puhujan suoria viittauksia Robiniin itseensä aineistossa ei ole paljon, mutta minä assosioituu herkästi Robiniin itseensä, mikä lienee tarkoituksenmukaista.

Poikiin viitataan aineistossa muun muassa *jätkinä* ja *äijinä* tai etunimellä. *Frontside Ollie* -kappaleessa ensiesiintymisensä tekevä *Tommi* esiintyy useissa sanoituksissa *minän* aisaparina, yleensä aktiivisena toimijana. *Tommi* esiintyy poikkeuksetta kontekstissa, johon liittyy ajanvietto kavereiden kanssa:

(21) *Tommi ja mä kaupungilla taas illat rullaillaan* [Frontside Ollie]

(22) *Tommi, Samppa ja mä yhdessä kikkailtiin
Koko jengi samaa musaa diggailtiin* [Biisi ystäville]

(23) *Tommi ja mä fiilistelemässä
tätä kesäpäivää niinku etelässä* [Lentoon]

(24) *Tommin takapihalla
chillataan altaalla
Me hypitään pommeja
Yritetään muita kastella* [Ei välii]

Tytön ja pojan suhde esitetään lauluissa pääasiassa romanttisena ja kahdenvälisenä, mutta sukupuoli korostuu myös laajemmasta ryhmästä puhuttaessa. Yhteisöllisyysdiskurssissa pojat ovat aktiivisempia, kun taas tytöt ovat passiivisemmassa roolissa, ennemminkin toiminnan kohteina. Ilmauksessa *Tommi tyttöä pokata koettaa* (esimerkki 27) tyttö on *Tommin* toiminnan kohteena. *Pokaaminen* tarkoittaa mies- tai naisseuran hankkimista (KS 2020 s. v. *pokaaminen*).

(25) *Kun meil on hyvä jengi koossa taas
Äijät on messis ja likat fiilaa* [Parasta just nyt]

(26) *Unohda se mitä kyhäsit päiväl
kainalos mimmei, ympäril äijät* [Parasta just nyt]

(27) *Samppa kitaraansa soittaa
Tommi tyttöä pokata koettaa
mut voin luottaa jätkät hoitaa tilanteet* [Biisi ystäville]

’Tyttöön’ viitataan appellatiivin *tyttö* lisäksi myös substantiiveilla *likka* ja *mimmi*. Sanat ovat synonyymisia mutta tyyliarvoltaan *tyttö* on neutraalimpi, joskin tyyliarvokin voi

olla kontekstisidonnainen. Kielitoimiston sanakirja kuvaa sanoja *likka* ja *mimmi* tyylliltään arkisiksi (KS 2020 s. v. *likka*; KS 2020 s. v. *mimmi*). Esimerkki (25) luo mielikuvaa siitä, että *äijät* ovat aktiivisemmin menossa mukana eli *messissä*, kun taas tytöt ovat lähinnä taustavaikuttajina. Esimerkissä (25) *jengi* saa positiivisen määritteen *hyvä*. *Jengi* on esimerkissä omistuseläimen subjektina. *Jengi* on 'meidän' omistama. 'Me' vastaan 'muut' -diskurssissa laulun puhuja on itse *jengin* ulkopuolinen, kun taas yhteisöllisyysdiskurssissa hän on osa sitä. *Jengi* rakentaa näin sisäryhmää eli 'meitä'.

3.3. Ihastusdiskurssi

Nimesin yhden yleisimmistä aineistossa aktivoituvista diskursseista ihastusdiskurssiksi. Laulujen 'sinä' on usein puhujan ihastuksen kohde, jota puhutellaan *sä*-pronomiinilla. Ihastukseen viitataan toisinaan myös yksikön kolmannessa persoonassa. Lauluissa esiintyy usein *tyttö* tai *hän*, joka toisinaan on aktiivisena toimijana, välillä taas patientin roolissa ennemminkin laulun puhujan toiminnan kohteena. *Tyttöön* tai *tyttöihin* ryhmänä viitataan aineistossa useilla (lähi)synonyymeilla, kuten alaluvussa 3.2. esitellyillä appellaatiiveilla *likka* ja *mimmi* sekä sanoilla *kissa* ja *tytsy*. Ihastusdiskurssia rakentavat myös *me*-pronomini ja 'meistä' puhuminen.

Ihastuksella on usein suuri vaikutus laulun puhujaan. Ihastus aiheuttaa muutoksia laulun puhujan toiminnassa tai ajattelussa: hän sekoittaa mielen tai vetää voimakkaasti puoleensa. Monissa sanoituksissa *tytön* aktiivinen toimijuus liittyy jotenkin tämän vetovoimaisuuteen ja ulkonäköön. *Tyttö* "sekoittaa pään" pelkällä läsnäolollaan. *Tytön* toiminnan kohde on yleensä laulun puhuja tai joskus henkilö, johon viitataan substantiivilla, kuten esimerkissä (31), jossa *tytsyt* aiheuttavat muutoksen *Tommissa*.

(28) *Sä* saat **mut** näkemään asioita, mitä en oo nähnyt aiemmin [Onnellinen]

(29) Kun *sä* muhun katot, viet alta jalat ja matot [Tiltaamaan]

(30) Nyt *sä* luokses vedät **mua**
ja **mä** juoksen kohti **sua**
eikä lääkettä ees oo **mä**
tyydyn kohtaloon [Luupilla mun korvissa]

(31) Sitten **pari tytsyy** siihen ilmestyy ja sekottaa **Tommin** pään [Frontside Ollie]

(32) *Kun se yks tyttö kulki mun ohi, oli niinku makaroonia polvet ois vaan [Puuttuva palanen]*

Tytön aktiivinen toimijuus nähdään joissain tapauksissa yllättävänä. Esimerkkiin (33) liittyy presuppositio, että *tytön* toiminta on jollain tapaa ennalta-arvaamatonta: laulun puhuja ei *usko silmiään*. *Tytön* aktiivinen toimijuus ei tässä tapauksessa liity tämän fyysiseseen olemukseen tai vetovoimaisuuteen vaan tämän tekemiseen.

33. *Mä silmiäni usko en, kun se tyttö teki sen, täydellisen Frontside Ollien [Frontside Ollie]*

Esimerkeissä (32) ja (33) tyttöön viitataan ilmauksilla *se yks tyttö* ja *se tyttö*. *Se* ja *yks* toimivat artikkelimaisina määritteinä, jotka rajaavat substantiivin tarkoittamaan jotain tiettyä, kenties ennestään tuttua, tyttöä.

Tyttöön viitataan myös muun muassa sanoilla *Venus* ja *jumalatar*, viitaten roomalaisen mytologian rakkauden ja kauneuden jumalaan. *Tyttö* on usein sanoituksissa laulun puhujan katseen kohteena. Ihastusdiskurssia rakentavat myös osapuolten vastakohtaisuutta korostavat nimeämiset ja metaforat (esimerkit 36 ja 37). Niiden kautta rakennetaan käsitystä, jonka mukaan vastakohtat vetävät toisiaan puoleensa.

(34) *Must tuntuu, että maan päälle laskeutunut Venus ois [Kesärenkaat]*

(35) *Vesipisarat loistaa sun iholla, kun katon sua tiedän miten päin olla Oot jumalatar sun revityissä farkkushortseis [Hula Hula]*

(36) *"Hitaammin", sä pyydät jos mä kiirehdin
Oot viilee kun käyn kuumemmin
Ollaan vastakohtat luonnostaan
ne vetää puoleen toisiaan [Erilaiset]*

(37) *Sul on valo ylläsi, mä oon musta enkeli [Erilaiset]*

Esimerkissä (37) laulun sinä vertautuu johonkin jumalalliseen, kenties enkeliin (*sul on valo ylläsi*), minä taas *mustaan enkeliin*, jonka voi nähdä tarkoittavan paholaista. Kyse on vastakkaisista merkityssuhteista eli antonymiasta (Fairclough 1989: 116). Ihastusdiskurssille tyypillistä on, että laulun puhuja näkee itsensä virheellisenä, kun taas puhuttavansa suorastaan täydellisenä.

Ihastusdiskurssi rakentuu myös laulun puhujan epätoivon ilmauksista. Esimerkeissä (38) ja (39) *ilman sua* -rakenne kuvastaa sitä, miten laulun puhuja ei selviä ilman puhuttavaansa. Adverbi *ilman* ilmaisee jonkin puuttumista (VISK 2008 § 1628). Laulun puhujalla on toiveita ihastuksensa suhteen, mitä muun muassa deonttista modaalisuutta ilmaiseva konstruktio *haluan sun palaavan* todentaa. Deonttiseen modaalisuuteen sisältyy puhujan tahtoa tai puheyhteisön normeja ilmaiseva lupa ja velvollisuus (VISK 2008 § 1554). Ihastusdiskurssissa laulun puhujalta usein puuttuu jotakin, jonka vain tietty ihminen, laulun sinä, voisi paikata.

(38) *Ilman sua vain kylmä tuli*
Tiedät että haluan sun palaavan
Mä sua odotan
ja elämänilon kadotan [Haluun sun palaavan]

(39) *Ilman sua mä en oo*
edes puoliks ok [Huudan sun nimee]

Me-pronomini osallistuu usein ihastusdiskurssin rakentumiseen. Laulun puhuja viittaa usein ihastukseen ja itseensä *me*-pronominilla. *Me*-pronomini rajaa ryhmän. Ihastusdiskurssissa *me*-pronomini osallistuu parin muodostamiseen: 'meillä' on jotain yhteistä, kenties sellaista, mitä muilla ei ole. 'Meidän' ja 'muiden' vastakkainasettelua ja diskurssien limittymistä tarkastelen syvemmin 'me' vastaan 'muut' -diskurssia käsittelevässä alaluvussa 3.1.

(40) *Me puhutaan tai ollaan hiljaa*
meil on helppo olla kahdestaan
Meil on tää juttu joka kestää [Onnellinen]

(41) *Silmät kii ja aivan lähekkäin me oltaisiin näin*
Kuvittele meidät yhteen
Piirrä kuva meihin kahteen [Kuvitellaan]

(42) *Uskon meihin, en muihin*
Mun pää on täynnä sua [Tää on aitoo]

Siinä missä esimerkissä (40) 'meidän' suhde nähdään varmana ja kestäväenä, esimerkissä (41) *meistä* puhutaan konditionaalissa. *Meistä* puhuminen on vain laulun puhujan unelmointia. Esimerkissä (42) laulun puhuja on ihastumisen sokaisema: ilmaus *uskon meihin, en muihin* kuvastaa sitä, miten muilla kuin ihastuksen kohteella ei ole mitään

merkitystä. *Mun pää* on metonymia: *päällä* ei tarkoiteta kirjaimellisesti 'päästä' vaan ihmismieltä ja ajatuksia.

3.4. Vapausdiskurssi

Vapausdiskurssissa keskeistä on ajatus siitä, että huomisesta ei tarvitse kantaa huolta. Ihminen on vain kerran nuori, joten elämää on eletävä täysillä – vastuuta ehtii kantaa myöhemminkin. Diskurssin olisi periaatteessa voinut nimetä myös *nuoruusdiskurssiksi*, koska kyse on ennen kaikkea siitä, miten nuoruudesta puhutaan lyriikoissa. Keskeisiä teemoja ovat vapaus, huolettomuus ja toisaalta elämän rajallisuus.

Vapausdiskurssi aktivoituu usein samassa kontekstissa kuin yhteisöllisyysdiskurssi, vaikka toisaalta siihen liittyy myös ajatus siitä, että yksilö on vapaa tekemään, mitä haluaa. Myös vapausdiskurssin rakentumiseen osallistuvat ryhmään viittaavat substantiivit ja pronominit. Elämästä nautitaan nimenomaan ryhmässä, ystävien kanssa. Muun muassa seuraavat esimerkit rakentavat sekä yhteisöllisyys- että vapausdiskurssia:

(43) ***Koko luokka** lomaa odottaa,
että kaikkee hauskaa tehdä saa* [Biologiaa]

(44) *Kämpä tyhjä, ja **tällä ryhmäl**
jatkojen jatkotkin järkätään* [Yö kuuluu meille]

Esimerkissä (45) korostuu huolettomuus, nuoruus ja elämän helppous. Laulun puhuja puhuttelee monikossa aikuisia pronomiinilla *te*. Laulun puhuja vetoaa auktoriteetteihin ikään kuin ymmärrystä hakien: myös he ovat joskus olleet nuoria. Esimerkissä aktivoituu täten myös auktoriteettidiskurssi.

(45) *Hei **tekin** ootte joskus ollu nuorii, huolettomii
niin et elämä on iisii* [Ei välii]

Roosa Rentola (2014) esittelee Cheekin lyriikoita käsittelevässä pro gradussaan *juhlimisdiskurssin*, jossa puhutaan muun muassa alkoholinkäytöstä ja ajanvietosta ystävien ja naisten kanssa. Kuten Robinin lauluissa, myös Cheekin lyriikoissa korostetaan oman ”jengin” ja hauskanpidon merkitystä. (Rentola 2014: 51–55.) Elämästä nauttimisen

teema lieneekin ominainen pop- ja rap-lyriikalle. Alkoholinkäytöstä Robinin lyriikoissa ei kuitenkaan puhuta, mikä selittyy sillä, että Robinin kohderyhmää ovat lähinnä nuoret.

Vapausdiskurssia aktivoivat esimerkit, joissa laulun puhuja ilmaisee, ettei osaa pysyä paikoillaan tai jaksa pysyä kotona. Myös kesästä puhuminen aktivoi vapausdiskurssia. Esimerkeissä vapausdiskurssin osallistuvat *mä*-pronomini ja substantiivi *kaverit*:

(46) *Tää on myös yks kaikkien aikojen kesistä
ja **mul** on kaikki mun **kaverit** messissä* [Lentoon]

(47) *Ei tänään huvita istua himassa
Kun taas on perjantai
ja **kaverit mua** odottaa* [Eppinen]

(48) ***Mä** en oikeen osaa pysyy aloillaan
On liian paljon nähtävää* [Jarrupala]

Esimerkissä (46) *kaverit* ovat omistuselämyksen subjektina minän kohteena, kun taas esimerkissä (47) *kaverit* ovat aktiivisia toimijoita minän ollessa kohteena. Vaikka vapausdiskurssissa korostuu myös ympärillä olevan ryhmän merkitys, esimerkissä (48) subjektina oleva *mä*-pronomini rakentaa vapausdiskurssia nimenomaan yksilön näkökulmasta. Diskurssiin liittyy yhteisen ilonpidon lisäksi myös individualistinen ajattelu: yksilö saa vapaasti kokea ja nähdä asioita.

Kuten olen edellä todennut, keskityn analyysissäni ihmistarkoitteisiin toimijoihin ja persoonaviittauksiin. Aineistossa esiintyy kuitenkin useissa kohdin personifikaatiota, jonka kautta elottomat, abstraktitkin asiat inhimillistetään elollisiksi toimijoiksi. Viittaukset aktiivisena toimijana olevaan elottomaan asiaan osallistuvat kontekstissaan vapausdiskurssin rakentumiseen.

(49) *Vaikk' **tulevaisuus** koettaa sekoittaa **mun pään**
en aio sitä mieltii kuitenkaan tänään* [Huominen saa odottaa]

(50) ***Elämä** ajaa ohi kohta, joten skippaa se kotisohva* [Boom Kah]

(51) ***Tuuli** saa letittää **sun hiuksias**, ja
aurinko lämmittää kai niin kuin silloin
kun me hengailtiin rannalla* [Jetlag]

(52) *Vesi laihaa poikaa kantaa* [Otan aurinkoo]

Abstraktit substantiivit *elämä* ja *tulevaisuus* nähdään aktiivisina olentoina, joiden vaikutuksen alaisena laulun puhuja on. Molemmat substantiivit kuvaavat jollain tapaa aikaa, joka hahmottuu dynaamisena: *elämä ajaa ohi* ja *tulevaisuus sekoittaa pään*. Esimerkissä (49) *tulevaisuus* on agentin roolissa, kun taas *mun pää* on patienttina. *Mun pää* on metonymia: sen voi nähdä kuvaavan ihmistä ajattelevana olentona. Myös luonnonilmiöt *tuuli*, *vesi* ja *aurinko* rakentavat vapausdiskurssia: ihminen saa ikään kuin heittäytyä luonnonvoimien vietäväksi.

Vapausdiskurssille tyypillistä on *huomisesta* puhuminen ja hetkessä elämisen korostaminen. Huominen nähdään asiana, josta ei tässä hetkessä tarvitse välittää:

(53) *Mä elän hetken kerrallaan, huominen saa odottaa*
Ei tulevaa voi ennustaa, huominen saa odottaa [Huominen saa odottaa]

(54) *Huomisest ei kukaan mindaa* [Parasta just nyt]

(55) *Tänään meitä ei kiinnosta huominen,*
ei kiinnosta huominen [Eepinen]

Esimerkissä (53) *huomisesta* tehdään elollinen, joskin staattinen toimija. Koska *mä* on lauseen subjektina ja semanttisesti tekijän roolissa, ilmauksessa *mä elän hetken kerrallaan* hetkessä eläminen kuvastaa ennemminkin yksilön arvoja ja toimintaa. Esimerkeissä (54) ja (55) *me*-pronomini ja kielteinen *ei kukaan* -pronomini rakentavat kollektiivisuutta. Huolettomuus huomisesta nähdään ikään kuin koko ryhmän tapana ajatella, osana kaikkien arvomaailmaa.

3.5. Auktoriteetidiskurssi

Auktoriteetidiskurssia aktivoivat etenkin auktoriteettiin viittaavat substantiivit, joita ovat muun muassa *faija*, *mutsi*, *äiti*, *maikka* ja *opettaja* ja *naapuri*. Auktoriteetidiskurssissa aikuiset kuvataan valtaapitävinä, usein määräilevinä auktoriteetteina, joilla on odotuksia laulun puhujan suhteen. Aikuiset *suuttuvat* tai *painostavat*. Auktoriteetidiskurssi

limittyy 'me' vastaan 'muut' -diskurssin kanssa. *Me* – siis nuoret – ja aikuiset asetetaan aineistossa vastakkain.

Toistuvia auktoriteetteja ovat vanhemmat, joihin viitataan *porukoina* tai slangisanoilla *mutsi* ja *faija*. Esimerkissä (56) *faija* esiintyy autoritaarisena, käskyvaltaisena hahmona. *Faija* esitetään toisaalta huolehtivaisena mutta myös ymmärtämättömänä. *Faijaan* aktiivisena toimijana viitataan myös pronomiinilla *se*. Esimerkissä (57) *faija* on *suuttua*-verbin subjektina. Myös esimerkin (56) verbi *skitsota* merkitsee 'suuttumista' tai 'hermostumista' (KS 2020 s. v. *skitsota*). Laulun puhuja ei välitä auktoriteetin, *faijan*, toiminnasta, vaan on kaikesta huolimatta *messis* eli mukana.

(56) *Jos **sä** myöhästyit*
***Se** pistää konees kii*
etkä viikkoon saa taas käyttää läppärii
*Kun **sä** ulos meet, **se** perään soittelee*
että missä oot ja millon tuut ja ettet pahaa tee
(Aaah)
***Faija** skitsoo taas*
*Muuta **sä** et kuule sanat pois valuu*
(Aaah)
***Faija** skitsoo taas*
*Eiks **se** yhtään ymmärtää halua [Faija skitsoo]*

(57) ***Mä** oon messis vaikka **faija** suuttuuki [Chillaillaan]*

Esimerkissä (58) vanhempiin viitataan substantiiveilla *mutsi* ja *faija*. Esimerkissä (59) auktoriteettiin viitataan ilmauksella *ihan helmi äiti*. Appellatiivit *äiti* ja *mutsi* ovat synonyymeja, mutta tässä kontekstissa niillä on merkittävä vivahde-ero: *mutsi* luo etäisemmän vaikutelman 'äidistä' kuin henkilökohtaisemmalta kuulostava *äiti*, joka saa positiiivisen määritteen *ihan helmi*. Toisin kuin auktoriteetidiskurssissa useimmiten, esimerkissä (59) laulun puhuja ei vastusta auktoriteettia vaan kuuntelee tämän neuvoja.

(58) *Hei hei **mutsi**, hei hei **faija***
En voi sille mitään et sfääreis liidän
*Hei hei **mutsi**, hei hei **faija***
*Anteeks et **mä** taas ohi kotioven kiidän [Vapaus]*

(59) *Vaik en koskaan sanokaan*
***mä sun** neuvos talteen paan*
***Sä** oot *ihan helmi äiti* kuitenkin [Ihan helmi]*

Esimerkissä (60) asetetaan vastakkain *porukat* ja *me*. *Porukoilla* tarkoitetaan tässä kontekstissa 'vanhempia'. *Porukoiden* toimintaa kuvataan verbillä *painostaa*, mutta niimeämätön ryhmä, johon viitataan *me*-pronominilla, asettuu auktoriteetin sanaa vastaan. Esimerkissä (61) oletetaan, että mikäli *porukat* olisivat paikalla, he luultavasti *suuttuisivat*.

(60) *Kun porukat painostaa
me sanotaan
Ei välii vaikka mitä meille sanotaan
me ei tehä juttui mitä meiltä ootetaan* [Ei välii]

(61) *Siel ei voi ketään suuttuu
kun porukatki on kattomassa Neljää Ruusuu* [Kesärenkaat]

Esimerkissä (62) useat diskurssit limittyvät: siinä aktivoituvat sekä auktoriteettidiskurssi, vapausdiskurssi, yhteisöllisyysdiskurssi että 'me' vastaan 'muut' -diskurssi. Yhteisöllisyysdiskurssia aktivoi ilmaus *kukaan meist'*, jossa korostuu rajatun ryhmän merkitys. Vapausdiskurssia aktivoi kokonaismerkitys: ei pidä välittää auktoriteeteista eikä jäädä kotiin, vaan viettää aikaa yhdessä huomisesta huolimatta. Esimerkissä auktoriteettien valta-asema käännetään pääläelleen. Verbien kieltomuodoilla mitätöidään yleensä auktoriteettina pidettyjen *opejen* ja *pomojen* toiminta. Toistuva auktoriteetti sanoituksissa on myös *open* synonyymi *maikka*, joka nähdään joko ymmärtämättömänä (esimerkki 63) tai vihaisena (esimerkki 64).

(62) *Opet ei opeta, pomot ei pomota,
kukaan meist' huomist koton ei odota* [Parasta just nyt]

(63) *Vaikka maikka olis räyhänny mitä
pian takapulpeteis alko kirjeenvaihto* [Puuttuva palanen]

(64) *Jotakin se maikka selittää,
Eikö se jo tilannetta nää* [Biologiaa]

Auktoriteettiin viitataan myös indefiniittisesti *ne-* tai *joku*-pronominilla sekä kielteisellä *ei kukaan* -pronominilla. Pronomineilla viitataan kontekstissaan tarkoitteisiin, joilla on valtaa suhteessa 'meihin':

(65) *Ne halua meidät nähä niin
Et meistä tulee lääkäreitä pätevii* [Ei välii]

(66) *Kavereiden kanssa häröilemässä*

*Nyt ja tässä ei oo **kukaan** määrämässä* [Chillaillaan]

(67) *Aina on **joku**, joka sanoo mitä teet
sen mitä haluat, mitä puet, mihin meet* [Pystyt mihin vaan]

Nimeämättömät auktoriteetit kuvastavat ulkopuolelta tulevaa painetta siitä, että pitäisi toimia tietyllä tavalla. Esimerkissä (65) kuvataan auktoriteeteilta nuorille kohdistuvia odotuksia ammatinvalinnan suhteen. Esimerkissä (66) asetetaan vastakkain *kaverit* ja tuntemattomaksi jäävä määräilevä auktoriteetti. Esimerkissä (67) ilmaistaan, että aina on *joku*, jolla on valtaa puuttua toisten haluihin ja tekemiseen. Pronominilla *joku* viitataan nuorten toimintaan vaikuttaviin auktoriteetteihin: kenties toisiin nuoriin, mediaan tai yhteiskuntaan kokonaisuutena.

3.6. Kelpaamisdiskurssi

Kelpaamisdiskurssi aktivoituu sanoituksissa, joissa laulun puhuja vakuuttelee puhuteltavalleen, että tämä kelpaa sellaisena kuin on. Kelpaamisdiskurssissa korostuu ajatus siitä, että yksilö saa olla oma itsensä eikä muiden mielipiteistä tarvitse välittää. Näin diskurssissa asetetaan vastakkain yksilö ja muut, joten diskurssi kytkeytyy tätä kautta 'me' vastaan 'muut' -diskurssiin. Diskurssi limittyy myös auktoriteetidiskurssin kanssa: ulkopuoliselta auktoriteetilta tulee paineita toimia tietyllä tavalla, mutta siitä ei tarvitse välittää.

Kelpaamisdiskurssi limittyy myös ihastusdiskurssin kanssa. Molemmissa diskursseissa aktiivisina toimijoina ovat usein *mä* ja *sä* sekä *tyttö*, jolle laulun puhuja sanansa kohdistaa. Myös kelpaamisdiskurssissa keskiössä on usein ulkonäkö. Ihastusdiskurssissa näkökulmana on ihastuksen vetovoimaisuus, kun taas kelpaamisdiskurssissa yleinen on puhumisen tapa, jonka mukaan laulun *sinä* on hyvä ja kaunis juuri sellaisena kuin on:

(68) ***Sun** ei tarvi laittaa lisää meikkii,
Mun takia leikkii mitään feikkii
Koska **sä** oot kaunis luonnostaan
Kaunis luonnostaan
Tyttö mä en muuttais mitään **susta**,
Koska **musta sussa** on olemusta,
Koska **sä** oot kaunis luonnostaan* [Kaunis luonnostaan]

(69) **Sun** ei tarvii feikkaa, mitään roolia veivaa
 Yhtään ei tarvii jarruttaa
Sun ei tarvii feikkaa, nyt paeta ei saa
 Älä välitä **muista**, nosta kädet ilmaan [Pystyt mihin vaan]

(70) Kun **sä** katsot peiliin et katso siihen ikin suoraan
 vaan **sä** vertaat itseäsi **muihin** ja teet muotin
sä teet niistä muotin vaik
sun ei tarvi siihen sopia
 Älä peesaa tai mukaudu vaan
 ei **kukaan muu** saa **sun** liekkiäs tukahduttaa [Kultakehykset]

Esimerkissä (68) korostuu luonnollisuuden ihanne: liiallinen meikin käyttäminen nähdään *feikkinä*: tyttö on kaunis luonnollisena. Esimerkissä (69) laulun puhuja kehottaa olemaan välittämättä *muista*. Esimerkissä (70) huomionarvoinen on lausuma *ei kukaan muu saa sun liekkiäs tukahduttaa*, joka kirjaimellisesti tarkoittaa sitä, että puhuteltava itse saa 'tukahduttaa liekkinsä'.

Kelpaamisdiskurssissa keskeisiä toimijoita ovat *sä* sekä *muut*, jotka asetetaan vastakkain. Laulun *sinä* yrittää mukautua rooliin, johon valta-asemassa olevat *muut* häntä yrittävät asettaa. Diskurssin keskeinen ajatus on, että yksilö on hyvä ja ainutlaatuinen juuri sellaisenaan.

4. PÄÄTÄNTÖ

Olen tutkinut kandidaatintutkielmassani Robinin suomenkielisissä sanoituksissa esiintyviä toimijoita ja niiden kautta aktivoituvia diskursseja. Olen soveltanut tutkielmassani Norman Faircloughin kriittisen diskurssianalyysin mallia (Fairclough 1989: 110). Tarkastelen, miten ja millaisilla substantiiveilla ja pronomineilla aineistossa viitataan eri toimijoihin. Olen keskittynyt analyysissäni siihen, miten henkilöiden ja ryhmien nimeämiset osallistuvat diskurssien rakentumiseen. Olen eristänyt aineistostani kuusi diskurssia, joita ovat 'me' vastaan 'muut' -diskurssi, yhteisöllisyysdiskurssi, ihastusdiskurssi, vapausdiskurssi, auktoriteettidiskurssi sekä kelpaamisdiskurssi.

Huomionarvoista aineistossani on se, että samat kielenpiirteet aktivoivat eri diskursseja. Esimerkiksi aineistossa 160 kertaa esiintyvä *me*-pronomini on keskeinen sekä ihastusdiskurssissa, yhteisöllisyysdiskurssissa että 'me' vastaan 'muut' -diskurssissa. Sanoitukset ovat suurimmaksi osaksi minän puhetta sinälle, mikä selittää *mä*-pronominin ja *sä*-pronominin runsasta esiintymistä aineistossa: *mä*-pronomini esiintyy aineistossa eri sijamuodoissa 562 kertaa ja *sä*-pronomini 642 kertaa.

Sanoitusten aiheet liittyvät usein ihastumisen tunteeseen ja nuorten väliseen parisuhteeseen. Ihastusdiskurssi aktivoituukin aineistossa usein, ja se limittyy erityisesti 'me' vastaan 'muut' -diskurssin kanssa, jolle on tyypillistä 'meidän' ja 'muiden' välinen vastakkainasettelu. Kyse on kuitenkin eri diskursseista, sillä ihastusdiskurssin 'me'-keskeisyydestä huolimatta siinä ei välttämättä aseteta vastakkain 'meitä' ja 'muita'. 'Me' vastaan 'muut' -diskurssi sen sijaan aktivoituu myös kontekstissa, jossa ei ole kyse romanttisen suhteen osapuolten ja 'muiden' välisestä vastakkainasettelusta. Tyypillistä diskurssille ovat myös muun muassa kiusaajan ja uhrin roolit sekä yksilön erillisyyden kokemus suhteessa muihin.

Yhteisöllisyysdiskurssia aktivoivat monet samat kielenpiirteet kuin 'me' vastaan 'muut' -diskurssia. Diskurssien merkittävä ero on se, että 'me' vastaan 'muut' -diskurssissa 'me' ja 'muut' asetetaan vastakkain, kun taas yhteisöllisyysdiskurssissa 'meistä' puhumalla rakennetaan vastakkainasettelun sijaan yhteishenkeä. Yhteisöllisyysdiskurssissa keskeisiä toimijoita ovat muun muassa *me*, *kaikki* ja *jengi*. Myös sukupuoleen viittaavat appellatiivit ovat diskurssissa keskeisiä: diskurssissa puhutaan esimerkiksi *jätkistä* ja

mimmeistä osana ryhmää. Yhteisöllisyysdiskurssia aktivoi myös Robinin fanikuntaan viittaaminen epäsuorasti, esimerkiksi substantiivilla *jengi*, tai suoraan, kuten substantiivilla *robineri*.

Vapausdiskurssissa rakennetaan puhumisen tapaa, jonka mukaan elämää pitää elää täysillä eikä huomisesta tarvitse kantaa huolta. Vapausdiskurssissa korostuu hauskanpito nimenomaan ryhmässä. Vapausdiskurssi liittyy yhteisöllisyysdiskurssin kanssa. Diskurssit aktivoituvat usein samassa kontekstissa ja niitä aktivoivat samat kielenpiirteet. Toisaalta vapausdiskurssissa korostuu myös yksilönvapauden ihanne. Vapausdiskurssissa huomionarvoista on myös personifikaatio: esimerkiksi *tuuli* ja *aurinko* elollistetaan aktiivisiksi toimijoiksi.

Auktoriteettidiskurssia aktivoivat käskyvaltaisessa asemassa oleviin henkilöihin viittaavat substantiivit, kuten *faija*, *mutsi* ja *opettaja*. Auktoriteetit nähdään usein määräilevinä ja ankarina. Toisaalta yksi diskurssin perusajatus on se, että auktoriteettien toiminnasta ei tulisi välittää: tätä kautta auktoriteettidiskurssi kytkeytyy vapausdiskurssiin. Auktoriteettidiskurssissa nuoret – joita myös laulun puhuja edustaa – ja aikuiset asetetaan usein vastakkain. Auktoriteettidiskurssi kytkeytyy täten myös 'me' vastaan 'muut' -diskurssiin.

Kelpaamisdiskurssi aktivoituu sanoituksissa usein minän puheessa sinälle. Tyypillistä diskurssille on, että laulun puhuja vakuuttelee puhuteltavalleen, että tämä kelpaa sellaisena kuin on. Diskurssi liittyy usein ihastusdiskurssin kanssa. Molempia diskursseja rakentavat *mä*- ja *sä*-pronomini sekä substantiivi *tyttö*. *Tyttö* on molemmissa diskursseissa usein se, jota laulun 'minä' puhuttelee. Myös kelpaamisdiskurssi liittyy 'me' vastaan 'muut' -diskurssin kanssa, sillä kelpaamisdiskurssissa korostuu ajatus siitä, että yksilön ei tarvitse olla samanlainen kuin 'kaikki muut'.

Tutkimuksen rajaaminen diskurssien tarkasteluun toimijoiden näkökulmasta toi analyysiini haastetta: vaarana oli, että tarkastelu jää liian pinnalliseksi. Tiedostan, että diskursseja aktivoivat monet muutkin kielenpiirteet kuin tarkastelukohteena olevat elolliseen olioon viittaavat substantiivit ja pronominit. Toisaalta 61 laulun sanoitukset, joista aineistoni koostuu, sisältävät paljon kielenaineiksia. Kielenpiirteiden monipuolisempi tarkastelu olisi johtanut kandidaatintutkielmalle varatun ajan ja standardipituuden ylittämi-

seen. Aineistoni rajaaminen suppeammaksi ei olisi kuitenkaan ollut perusteltua: oli luontevaa ottaa mukaan koko Robinin suomenkielinen tuotanto niin sanottuja coverkappaleita lukuun ottamatta. Jos olisin rajannut aineistoni esimerkiksi kahteen ensimmäiseen albumiin, en voisi yleistää tutkimustuloksiani koskemaan kuin pientä osaa Robinin suomenkielistä tuotantoa.

Analyysini tulokset eivät luonnollisesti ole laajalle yleistettävissä, koska aineistoni käsittää vain yhden artistin sanoitukset, ja metodisesti samankaltaisia tutkimuksia on varsin vähän. Esimerkiksi vapausdiskurssiksi ja yhteisöllisyysdiskurssiksi nimeämiäni diskursseja voisi kuitenkin verrata Cheekin rap-imagoa käsittelevän pro gradun (Rentola 2014: 51–55) *juhlimisdiskurssiin*. Juhlimisdiskurssissakin nousee esiin *jengistä* ja hauskanpidosta puhuminen.

Ryhmät nousivat aineistossani keskeisiksi toimijoiksi, minkä erityisesti nimeämäni yhteisöllisyysdiskurssi ja 'me' vastaan 'muut' -diskurssi osoittavat. Ryhmän rakentumista on tutkittu diskurssianalyttisesti aiemminkin. Pekka Pälli (2003) tutkii väitöskirjassaan laajemmin ryhmiä diskurssina ja diskursseissa. Pälli (2003: 44) nimeää 'me' ja 'muut' -diskurssin, joka vastaa esittelemääni 'me' vastaan 'muut' -diskurssia. Ryhmädiskursseja pop-lyriikassa voisi tutkia laajemminkin esimerkiksi vertailemalla Robinin ja jonkun muun artistin sanoituksia. Aineistossani huomionarvoista oli myös sanoituksissa käytetty, pääkaupunkiseudun nuorten puhetapaa tavoitteleva kieli. Jatkossa sanoituksista voisikin tutkia esimerkiksi slangia tai anglismeja.

LÄHTEET

- ALHO, IRJA – KAUPPINEN ANNELI 2017: *Käyttökielioppi*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- BERGMAN, MARIKKA 2012: *Robinin huikea tarina*. Tampere: Tammi.
- FAIRCLOUGH, NORMAN 1989: *Language and power*. London: Longman.
- HAAVISTO, MARKKU 2019: Artikkel: *Robin on poissa – kauan eläköön Robin Packalen!* YleX:n verkkoartikkeli. <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2019/02/08/robin-on-poissa-kauan-elakoon-robin-packalen>. (8.10.2020)
- LUUKKA, MINNA-RIITTA 2000: *Näkökulma luo kohteen: diskurssintutkimuksen taustaoletukset*. – Kari Sajavaara & Arja Piirainen-Marsh (toim.), *Kieli, diskurssi & yhteisö*. Soveltavan kielentutkimuksen teoriaa ja käytäntöä s. 133–160. Jyväskylä: Soveltavan kielentutkimuksen keskus, Jyväskylän yliopisto.
- LUUKKA, MINNA-RIITTA 1995: *Puhuttua ja kirjoitettua tiedettä. Funktionaalinen ja yhteisöllinen näkökulma tieteiden kielen interpersoonalisiin piirteisiin*. Jyväskylä Studies in Communication 4. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- KS = *Kielitoimiston sanakirja*. 2020. Helsinki: Kotimaisten kielten keskus. <https://www.kielitoimiston-sanakirja.fi>. Verkkojulkaisu. Päivitettävä julkaisu. (1.12.2020.)
- NIVA, LAURA-SISKO 2017: *Minä-viitteisyys suomalaisissa muoti- ja lifestyleblogeissa*. Pro gradu -tutkielma. Oulun yliopisto, suomen kieli.
- PASO, EIJA 2007: *Työkyky merkitsee*. Työkyvyn merkityksen ja maailman rakentuminen lehtiteksteissä. Väitöskirja. Oulun yliopisto, suomen kieli.
- PIETIKÄINEN, SARI 2000: *Kriittinen diskurssintutkimus*. – Kari Sajavaara & Arja Piirainen-Marsh (toim.), *Kieli, diskurssi & yhteisö*. Soveltavan kielentutkimuksen teoriaa ja käytäntöä s. 191–217. Jyväskylä: Soveltavan kielentutkimuksen keskus, Jyväskylän yliopisto.
- PIETIKÄINEN, SARI – MÄNTYNEN, ANNE 2009: *Kurssi kohti diskurssia*. Tampere: Vastapaino.
- PIETIKÄINEN, SARI – MÄNTYNEN, ANNE 2019: *Uusi kurssi kohti diskurssia*. Tampere: Vastapaino.
- PÄLLI, PEKKA 2003: *Ihmisyhmä diskurssissa ja diskurssina*. Väitöskirja. Tampereen yliopiston kieli- ja käännöstieteiden laitos.

- RENTOLA, ROOSA 2014: *“Vuodesta toiseen oon tän paskan kuningas”*. Rap-imago rap-artisti Cheekin lyriikoissa. Pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopiston kielten laitos.
- SAVINIEMI, MAIJA 2015: *On noloa, jos ammattilaiset tekevät tökeröitä kielioppivirheitä. Toimitushenkilökunnan kielenhuoltotiedot, -käytännöt ja diskurssit*. Väitöskirja. Oulun yliopisto, suomen kieli.
- SITOMANIEMI, ANNA-KAISA 2016: *Uhri vai taistelija? Toipuvan roolit syömishäiriötä kuvaavissa blogiteksteissä*. Kandidaatintutkielma. Oulun yliopisto, suomen kieli.
- VISK = HAKULINEN, AULI – VILKUNA, MARIA – KORHONEN, RIITTA – KOIVISTO, VESA – HEINONEN, TARJA RIITTA – ALHO, IRJA 2008: *Iso suomen kielioppi*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden seura. <https://kaino.kotus.fi/visk> (viitattu 14.1.2021)

LIITE. Aineistossa mukana olevat kappaleet ja niiden sanoittajat albumeittain.

Koodi

1. Frontside Ollie (sanoittaneet Maki Kolehmainen, Jimi Constantine, Sana Mustonen, Tracy Lipp sekä Bernard Grobman)
2. Räjätät mun pään (san. Jimi Constantine ja Eppu Kosonen)
3. Hiljainen tyttö (san. Jimi Constantine ja Eppu Kosonen)
4. Faija skitsoo (san. Sana Mustonen)
5. Otan aurinkoo (san. Sana Mustonen)
6. Ei tarvii esittää (san. Jimi Constantine ja Eppu Kosonen)
7. Huutaa (san. Jimi Constantine ja Eppu Kosonen)
8. Huominen saa odottaa (san. Sana Mustonen ja Jimi Constantine)
9. Saappaat (san. Sana Mustonen ja Jimi Constantine)
10. Ihan helmi (san. Sana Mustonen ja Jimi Constantine)

Chillaa

11. Chillailtaan (san. Jimi Constantine)
12. Puuttuva palanen (san. Jimi Constantine, Jonna-Emilia Kärkkäinen ja K. Härkönen)
13. Luupilla mun korvissa (san. Jimi Constantine)
14. Biologiaa (san. Sana Mustonen)
15. Biisi ystäville (san. Jimi Constantine)
16. Kaunis luonnostaan (san. Jimi Constantine, Jonna-Emilia Kärkkäinen ja K. Härkönen)
17. Paniikkiin (san. Jimi Constantine ja O-P Vuorinen)
18. Häröilemään (san. Jimi Constantine ja Jonna-Emilia Kärkkäinen)
19. Sisko (san. Jimi Constantine)
20. Haluun sun palaavan (san. Robin ja Samppa Johansson)

Boom Kah/Boombox

21. Boom Kah (san. Jimi Constantine, Risto Asikainen, Mikael Gabriel ja Uniikki)
22. Erilaiset (san. Risto Asikainen ja Jonas Olsson)
23. Kävele mun kaa (san. Kyösti Salokorpi ja Joonathan Kettunen)
24. Tilttaamaan (san. Jonas Olsson ja Jimi Constantine)
25. 3D-lasit (san. Jimi Constantine)
26. Anonyymit ja nimimerkit (san. Heidi-Maaria Paalanen ja Saara Törmä)
27. Onnellinen (san. Robin ja Pekka Eronen)
28. Neon (san. Heidi-Maria Paalanen)
29. Pystyt mihin vaan (san. Pekka Eronen)
30. Eeppinen (san. Street Kobra, Kyösti Salokorpi, Eppu Kosonen ja VilleGalle)
31. Vapaus (san. Pekka Eronen ja Jimi Constantine)
32. Ei väliä (san. Robin, Samuel Johansson ja Simo Reunamäki)
33. Jarrupala (san. Tobias Granbacka ja Oskar Nyman)

16

34. Kaikki ok (san. Simo Reunamäki, Heidi Maria Paalanen ja HP Siikasaari)
35. Sua varten (san. Jimi Constantine, Tobias Granbacka ja Jonas Olsson)
36. Kipinän hetki (san. Robin, Elastinen, Jimi Constantine ja Mikko Tamminen)
37. Paperilennokki (san. Thomas Kirjonen, Heidi Maria Paalanen, Leo Salminen ja Jaakko Salovaara)
38. Ihan sama vaikka mokaa (san. Robin, Jonas Olsson ja Pekka Eronen)
39. Tatuoitu (san. Robin, Nalle Ahlsted, Jimi Constantine ja Heidi Maria Paalanen)
40. Parasta just nyt (san. Robin, Nikke Ankara, Jimi Constantine ja Mikko Tamminen)
41. Kuvitellaan (san. Risto Asikainen ja Erik Nyholm)
42. Kesärenkaat (san. Robin, Jarkko Ehnqvist, Jimi Constantine, Ilkka Alanko ja Kode Koistinen)
43. Oot mun eka (san. Simo Reunamäki ja Heidi Maria Paalanen)
44. Lupaan tulla pelastaa (san. Robin, Tarmo Keränen ja Ressu)
45. Frendikortti (san. Robin, Thomas Kirjonen ja Jonas W. Karlsson)
46. Tää on aitoo (san. Jonas Olsson ja Pekka Eronen)
47. Huudan sun nimee (san. Simo Reunamäki, Street Kobra ja VilleGalle)

48. Suolaa ja vettä (san. Jaakko Salovaara, Kyösti Salokorpi)

Yhdessä

49. Milloin nään sut uudestaan (san. Robin, Thomas Kirjonen ja Mikko Tamminen)

50. Salamatie (san. Jimi Constantine, Matias Melleri ja Robin)

51. Miten eskimot suutelee? (san. Sanni Kurkisuo)

52. Kultakehykset (san. Axel Ehnström, Samuli Sirviö, Jonas Olsson ja Evelina)

53. Silmät kii (san. VilleGalle, Jare Brand ja Eppu Kosonen)

54. Samettia (san. Kyösti Salokorpi, Erik Nyholm ja Vilma Alina)

55. Yö kuuluu meille (san. Robin, Nikke Ankara, Brädi, Archie Cruz, Johnny Cruz, Jimi Constantine, Tobias Granbacka, Erik Nyholm, Pyhimys ja L. Moore)

56. Se tunne kun (san. Mikko Tamminen, Samuli Sirviö, Heidi Maria Paalanen, Mikael Gabriel ja Tido)

57. Ylitit rajan (san. Matias Melleri, Heidi Maria Paalanen ja Kyösti Salokorpi)

58. Vahva (san. Risto Asikainen ja Jonas Olsson)

59. Lentoon (san. Robin, Tommy Lindgren ja Triplefist)

Me tehtiin tää 2012–2017

60. Me tehtiin tää (san. Vilma Alina ja Robin)

61. Hula hula (san. Vilma Alina ja Robin)

Me tehtiin tää 2012–2017 on kokoelmalevy, joka sisältää lisäksi edellisten albumien kappaleita.